

BS David Đào Duy Anh, United Airlines và Đảng Cộng Sản Việt Nam

Luật Sư Đào Tăng Dực

Hôm Chúa Nhật 9 tháng 4, trên chuyến bay United Flight 3411, Bác Sĩ người Mỹ gốc Việt David Đào Duy Anh bị 3 nhân viên công lực làm việc tại phi trường dùng vũ lực lôi ra khỏi ghế ngồi của mình vì ông không chịu tự nguyện nhường chỗ cho 4 nhân viên của hãng hàng không United Airlines (United) trên đường đi thi hành công vụ.

Theo lời của United thì chuyến bay bị “overbooked” tức số ghế ngồi bán cao hơn số chỗ ngồi thực tế trên chuyến bay, và trong tình trạng này thì thông thường các hãng hàng không thương thuyết với hành khách bằng cách bồi hoàn thêm tiền, chuyển qua một chuyến bay khác, hoặc chịu trả tiền thuê khách sạn qua đêm ...

Trong trường hợp này, theo lời của hãng hàng không thì họ có offer bồi hoàn từ \$800 đến \$1000. Tuy nhiên chỉ có 3 hành khách chấp nhận nhường chỗ. BS Đào Duy Anh không chấp nhận vì ông là bác sĩ và cần phải khám bệnh cho bệnh nhân ngày hôm sau.

Sau đó, nhân viên công lực đã dùng vũ lực, lôi vị bác sĩ này ra khỏi ghế ngồi, kéo ông dọc theo hành lang các ghế trên phi cơ.

Trong thời buổi tin học, một số hành khách đã quay phim lại cảnh này bằng điện thoại cầm tay. Một trong những cuộn phim này cho thấy vị bác sĩ bị lôi kéo thô bạo, trước cặp mắt của hàng trăm hành khách, mặt của ông vậy máu me, kiếng bị lệch và áo quần xóc xếch. Cuộn phim này lưu hành trên internet rộng rãi. Hàng trăm triệu người trên thế giới chứng kiến, phẫn nộ và chỉ trích Untited Airlines dữ dội.

Giá cổ phần của hãng bay tụt dốc lập tức 1% và sau đó, vào ngày thứ Ba 11 tháng 4 tụt dốc 4% tức mất đi khoảng 1 tỷ Mỹ Kim.

Thị trường bắt đầu ổn định trở lại sau khi CEO của United là ông Munoz ra một văn thư xin lỗi vô điều kiện vị bác sĩ Việt Nam.

Được biết tại Hoa Kỳ, thị trường hàng không rộng mở. United Airlines có hàng chục công ty cạnh tranh thị trường với mình. Trong đó, 3 hãng cạnh tranh lớn nhất gồm có American Airlines Group Inc, Delta Airlines Inc, và US Airways Group Inc. Đối với United Airlines thì giá của cổ phiếu trên thị trường chỉ là một trong nhiều vấn đề. Một vấn đề vô cùng quan trọng nữa, trong một thị trường cạnh tranh khốc liệt là phần thị trường (tức market share) mà họ có thể mất vào tay các hãng khác vì hành động vũ phu đối với hành khách này.

Các chuyên gia trên các kênh truyền thông bàn tán sôi nổi về tác phong hành xử này của United Airlines và nêu ra một câu hỏi tự nhiên là: tại sao United Airlines không tiếp tục nâng cao số tiền bồi thường lên đến \$1,500 thậm chí cao hơn nữa, thì chắc chắn sẽ có người chịu nhường chỗ, thay vì lỗ vốn có thể lên đến hàng trăm triệu nếu không nói là tỷ Mỹ Kim và thiệt hại về uy tín rất lâu dài.

Dĩ nhiên trong một nền dân chủ hiến định, pháp trị và đa nguyên như Hoa Kỳ, BS Đào Duy Anh sẽ và phải được bồi thường xứng đáng về danh dự, sức khỏe và uy tín của mình. Hiến pháp Hoa Kỳ có một Hiến Chương Quyền Lợi (Bill of Rights) bảo vệ quyền lợi công dân, chế độ pháp trị công minh sẽ nghiêm trị mọi hành vi xâm phạm quyền lợi cá nhân và trong một chế độ đa nguyên.

Các chính trị gia bác đầu phản ứng mạnh, nếu không muốn mất ghế của mình trong nhiệm kỳ sắp tới nên đã có những dân biểu muốn duyệt lại các sắc luật

liên hệ đến tình trạng overbooking của các hãng máy bay và phương cách đối xử với khách hàng.

Nếu Bác Sĩ Đào Duy Anh đưa United Airlines ra tòa đòi bồi thường thiệt hại thì số tiền bồi thường sẽ rất đáng kể và có thể lên đến một số tiền ngoài sự tưởng tượng của chúng ta.

Lý do không những là vì sự thiệt hại đáng kể trên bình diện khách quan, mà thêm vào đó, bất cứ sự tranh tụng dai dẳng nào trước tòa án cũng sẽ gây dư luận bất lợi cho United Airlines và hãng sẽ phải thương thuyết để giải quyết càng nhanh càng tốt, trong một thị trường cạnh tranh ráo riết.

Hãng United Airlines chỉ là một hãng hàng không và trách nhiệm một dịch vụ duy nhất, có nhiều hãng cạnh tranh với mình, có luật pháp công minh giám sát, mà khả năng bạo hành với những cá nhân công dân Hoa Kỳ đã còn thô bỉ đến mức độ đó rồi.

Thử hỏi một tập thể chính trị như đảng CSVN, chịu trách nhiệm về điều hành cả một quốc gia, độc tài độc đảng và hoàn toàn không hiện hữu sự cạnh tranh, chế độ pháp trị hoàn toàn vắng bóng và bộ chính trị muốn hành xử thế nào tùy tiện, thì tình trạng của người công dân Việt Nam đã thê thảm ra sao?

Ngoài những nạn nhân chúng ta biết được như em Nguyễn Mai Trung Tuấn còn có hằng ngàn người dân chết trong các đồng công an CSVN vì sự bạo tàn vô

kiểm soát của một chế độ độc đảng, vắng bóng cạnh tranh chính trị, và đảng ngòai xỏm trên hiến pháp và luật pháp.

Trong thời buổi tin học này, cũng như United, đảng CSVN rất khó chối cãi vì nhiều người cũng đã quay phim các cảnh công an đánh chết người, bị dân chúng bắt sống, buộc phải quỳ trước xác chết của nạn nhân và xin hời lỗi ....

Khác với United Airlines, đảng CSVN vẫn ung dung tự tại, độc tài độc đảng và áp bức tham nhũng ngày càng tệ hại như chỗ không người.

Chúng ta hãy tưởng tượng một hoàn cảnh chính trị dân chủ hiến định, pháp trị và đa nguyên tại Việt Nam thì những nạn nhân bị hành hạ đến chết trong các đồn công an của CSVN, nhưng dân oan mất đi đất đai, khiếu kiện chính quyền, những nhà tranh đấu cho dân chủ và nhân quyền bị ngược đãi trong tù và thân nhân của các chiến sĩ Việt Nam bảo vệ Trường Sa tại Đảo Gạc Ma bị bộ chính trị đảng CSVN ép phải buôn súng không kháng cự, mặc cho hải quân Trung Quốc tàn sát, sẽ phải được bồi thường đến mức độ nào để xứng đáng với nỗi oan khiên của họ?

Đó cũng chính là lý do tại sao cựu chủ tịch nước CSVN Nguyễn Minh Triết tuyên bố hủy bỏ điều 4 hiến pháp là tự sát đối với đảng. Đó cũng chính là lý do tại sao TBT Nguyễn Phú Trọng tuyên bố rằng hiến pháp còn phải nằm dưới điều lệ đảng.

Sau cùng, đó cũng chính là lý do tại sao một nền dân chủ hiến định, pháp trị và đa nguyên với bước đi bất khả vãn hời của nó, mới thực sự là nỗi kinh hoàng

của toàn bộ đảng CSVN, từ các cấp địa phương, đến trung ương đảng và bộ chính trị.